

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.

Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus, tel. (8 315) 71 863, faks. (8 315) 71 863 el. p. alytus@vaistaiga.lt

Švenčionių rajono savivaldybės tarybai

2020-06-12 Nr. (5.1)TR1-16

Kopija

Švenčionių rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2020-05-28 SPRENDIMŲ NR. T-101 IR NR. T-102 PANAIKINIMO

Švenčionių rajono savivaldybės taryba 2020 m. gegužės 28 d. priėmė sprendimus Nr. T-101 „Dėl UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ valdybos narių išrinkimo“ ir Nr. T-102 „Dėl UAB „Švenčionių švara“ valdybos narių išrinkimo“ veikdama ne pagal įstatymuose nustatytą kompetenciją, t. y. viršijant savo įgaliojimus (veikiant *ultra vires*).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 7 punkto nuostata numato įgaliojimus savivaldybės administracijos direktoriui įgyvendinti juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises bei pareigas ir atlikti kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus jam priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnis reglamentuoja valstybės ir savivaldybių, kaip juridinio asmens dalyvio, turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo klausimus. Minimo straipsnio 1 dalis nustato, jog valstybės ir **savivaldybių**, kaip valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždaryjū akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos **juridinių asmenų dalyvio, turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina** Vyriausybės įgaliotos institucijos ir atitinkamai **savivaldybių vykdomosios institucijos** Vyriausybės nustatyta tvarka. Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567, (toliau – Aprašas) 4 punktas numato, jog savivaldybės administracijos direktorius privalo pasinaudoti savivaldybės įmonės savininkui ir akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui suteikiamomis teisėmis taip, kad būtų veiksmingai atstovaujama savivaldybei savivaldybės valdomose įmonėse. Aprašo 6 punktas įpareigoja savivaldybės administracijos direktorių užtikrinti Apraše nustatytus reikalavimų laikymąsi, priimant sprendimus dėl savivaldybės valdomos įmonės kolegialių organų ir komitetų sudarymo. Aprašo 8 punktas nustato, jog savivaldybės administracijos direktorius turi siekti, kad savivaldybės valdomos bendrovės valdyba nerinktų valdybos pirmininku savivaldybės valdomos bendrovės vadovo, jeigu jis išrinktas valdybos nariu, išskyrus atvejus, kai savivaldybės valdomoje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba. Aprašo 10 punktas, be to, reglamentuoja savivaldybės administracijos direktoriaus pareigą užtikrinti savivaldybės kaip akcininkės neturtinių teisių įgyvendinimą Apraše nustatytais klausimais. Atsižvelgiant į Aprašo nuostatų turinį, visi veiksmai,

susiję su savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio akcininkės, teisių įgyvendinimu, yra priskirtini savivaldybės administracijos direktoriaus kompetencijai, išskyrus Aprašo 5 punktą, numatantį ir savivaldybės tarybos dalyvavimą, priimant sprendimus, numatytus išimtinėje savivaldybės tarybos kompetencijoje. T. y. tik vadovaujantis savivaldybės tarybos sprendimais, savivaldybės administracijos direktorius atlieka teisinius veiksmus ar priima procedūrinius sprendimus, susijusius su juridinio asmens statusu (savivaldybės valdomos įmonės steigimo, reorganizavimo, pertvarkymo į savivaldybės tarybos sprendime nurodytos kitos teisinės formos juridinį asmenį, likvidavimo, jeigu jai neiškelta bankroto byla, ar likvidavimo atšaukimo, savivaldybės valdomos bendrovės atskyrimo) ar įstatinio kapitalo didinimo papildomais įnašais.

Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631, (toliau – Atrankos aprašas) 4 punktas nustato atranką inicijuojančiam subjektui teisę netaikant atrankos priimti sprendimus dėl į savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų organą renkamų valstybės tarnautojų ar kitų atranką inicijuojančio subjekto pasirinktų asmenų, teikiant jų kandidatūras visuotiniam akcininkų susirinkimui (balsavimui). Atrankos aprašo 2.3 punktas *atranką inicijuojantį subjektą* apibrėžia kaip valstybei ar savivaldybei atstovaujančią instituciją arba valstybės ar savivaldybės valdoma bendrovę, į kurios dukterinės bendrovės kolegialų organą atliekama atranka. Pagal Atrankos aprašo 2.13 punktą, savivaldybei atstovaujanti institucija yra savivaldybės vykdomoji institucija.

Pažymiu, jog įstatymo leidėjui 2018-11-20 priėmus Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimus (įstatymas Nr. XIII-1664) nuo 2019-01-01 iš savivaldybės tarybos paprastosios kompetencijos (žr. 16 straipsnio 3 dalis) išbrauktas juridinio asmens dalyvio kompetencijai pagal įstatymus priskirtų teisių įgyvendinimas ir pareigų vykdymas bei, tuo pačiu, papildyti savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimai nauju įgaliojimu - juridinio asmens dalyvio turtinių ir neturtinių teisių bei pareigų įgyvendinimu (žr. 29 straipsnio 8 dalies 7 punktas).

Įvertinus aukštesnės galios teisinį reglamentavimą ir savivaldybės veiksmus priimant sprendimus, darau išvadą, jog savivaldybės taryba, priimdama sprendimą, pažeidė ne tik aukščiau nurodytas įstatymų nuostatas, bet ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme numatytą *įstatymo viršenybės* principą, t. y. veikė *ultra vires*. Akcentuoju, jog viešojo administravimo subjektui yra taikomas viešosios teisės principas *draudžiama viskas, išskyrus tai kas leidžiama*.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintą *savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principą*, savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla bei visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgdamas į tai ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Švenčionių rajono savivaldybės tarybai panaikinti 2020 m. gegužės 28 d. priimtus sprendimus Nr. T-101 „Dėl UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ valdybos narių išrinkimo“ ir Nr. T-102 „Dėl UAB „Švenčionių švara“ valdybos narių išrinkimo“.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta **per 5 darbo dienas** nuo sprendimo priėmimo dienos. Informuoju, jog per nustatytą terminą atsisakius ginčijamą teisės aktą panaikinti (nepranešus apie teikimo įvykdymą ar atsisakius jį tenkinti) bus kreipiamasi į teismą.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.